

Bindal Vevelstad Brønnøy Vega Sømna

Sør-Helgeland regionråd

BEHANDLET AV	MØTESTED/-DATO	SAK NR	SAKSBEHANDLER
Sør-Helgeland Regionråd	28. september 2017, telefonmøte	40/2017	

Sør-Helgeland Regionråd støtter Sømna kommunes uttalelse angående ”Tilbudsstruktur i videregående opplæring i Nordland”

En skolepolitikk for fremtidens Nordland – for hele Nordland

Sømna kommune er kjent med høringsnotatet fra Nordland fylkeskommune som skal berede grunnen for fylkestingets behandling av den årlige saken om tilbudsstruktur i videregående opplæring i Nordland. I høringsnotatet foreslås det at tilbudene innenfor Teknikk og industriell produksjon (TIP) og Medier og kommunikasjon legges ned. Dette forslaget har på kort tid vakt reaksjoner og bekymring, og Sømna kommune ønsker å komme med noen kommentarer og reaksjoner til forslaget.

Skolepolitikk i Nordland er ingen spøk

Nordland er en vanskelig region å lage god skolepolitikk i. Med våre 44 kommuner, allsidige arbeids- og næringsliv, demografiske trender og utfordringer og interregionale variasjoner må en skolepolitikk være tuftet på et godt sett med kriterier, og politikktutforming og dens faglig-administrative forberedelse krever blikk for helhet og variasjoner, et høyt analysenivå, forståelse for samspill mellom politiske vedtak og vedtakenes videre implikasjoner og en god porsjon av det vi kan kalle «musikalitet».

Sømna kommune mener at grunnlaget som er lagt for struktursaken er godt.

Regionaliseringsprosessen som har foregått siden 2014 skal kunne styrke skolenes regionale ansvar og utviklingsrolle. Vedtaket i FT-sak 128/16 slår fast følgende:

1. Fylkestinget forutsetter at fremtidig tilbudsstruktur i videregående opplæring legger vekt på at skolene dimensjoneres og er i tråd med arbeids- og næringslivets behov for kompetanse og arbeidskraft. Tilbudsstrukturen skal utgjøre gode fagmiljøer, ha en tydelig utdanningsprofil og være basert på regional samordning og utstrakt samarbeid med lokalt og regionalt arbeidsliv.

2. Fylkestinget legger følgende prinsipper til grunn når skolenes fremtidige utdanningsprofil skal vurderes:

- Tilbudsstruktur og fremtidig utdanningsprofil skal treffe arbeidslivets behov for kompetanse og arbeidskraft og være tilpasset Nordlands bosettingsmønster og geografi.*
- Tilgang til læreplasser skal legges til grunn som en indikator på arbeidslivets behov for kompetanse og skal vektlegges ved endringer i tilbudsstrukturen.*
- Forholdet mellom studieforbereidende og yrkesfaglige utdanningsprogram ved den enkelte skole må være tilpasset lokale forhold og tilgang på læreplasser.*

· Skolene utvikler gode fagmiljø med utdanningstilbud som har gjennomgående løp frem til sluttkompetanse, både innenfor studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram.

Sømna kommune vil her bemerke at momentene i punkt to må forvaltes med en passe blanding av det umiddelbare tidsperspektiv og et langsiktig perspektiv som tar opp i seg både demografiske, næringsmessige og politiske endringer. Videre er Sømna kommune opptatt av at politikkkutforming og de strategiske tilpasninger som skal gjøres både er basert på et solid kunnskapsgrunnlag så vel som en løpende dialog med regionale aktører.

Sømna kommune ser med bekymring på at vurderingskriteriene som er gjengitt på side 5 i høringsnotatet synes å favne videre og gå lengere enn vedtaket i sak 128/16. Vi forutsetter at politikk og administrasjon opererer innenfor samme politiske og faglige forståelsesramme. Noe annet vil gjøre det umulig for aktører utenfor fylkeskommunen å forholde seg saklig og konstruktivt til forslagene.

Om Sør-Helgeland

Sør-Helgeland består av fem samarbeidende kommuner, i sør grensende mot Nord-Trøndelag og med naboregioner i ytre og indre Helgeland. Kommunenes beliggenhet og omgivelser gjør at det er langt til naboene våre. Sør-Helgeland kan av geografiske grunner ses på som en enklave som i stor grad må basere seg på å kunne utvikle kompetanse gjennom aktører i regionen uten lekkasje til andre regioner. Dette gjør det ekstra viktig for oss at det kompetansemessige ankerfeste som Brønnøysund videregående skole (BVS) utgjør settes i stand til å betjene sitt omland.

En positiv utvikling for regionen Sør-Helgeland krever at både offentlig og privat sektor tar sitt ansvar for at regionen skal fremstå som en attraktiv region som trekker til seg og tilrettelegger for etablerere, industri samt arbeidskraft i en rekke offentlige yrker og profesjoner.

Regionens næringsaktiviteter i vekst er i dag først og fremst knyttet til havbruksnæringen, reiseliv og petroleumsvirksomheten. Det forventes at olje-/gassvirksomheten, med oppstart på Aasta Hansen, havbruksnæringen som har fortsatt et stort uutnyttet potensial, og reiseliv skal bidra til en betydelig næringsutvikling i årene fremover. Dette vil kanskje stå for det største bidraget til økt bosetting og positiv befolkningsutvikling på Sør-Helgeland i planperioden. Videre er kulturbasert næringsutvikling / kreativ virksomhet i vekst også i vår region, og vil komme til å vokse stadig sterkere i årene fremover. Det forventes også at transportomfanget tilknyttet virksomheter i landbruket vil få en markant vekst også i årene fremover.

Kommunene i regionen er med unntak av regionsenteret Brønnøy små kommuner. En fortsettelse av regjeringens reform med oppgaveoverføringer til det kommunale nivået gjør at kommunene i fremtiden vil ha betydelige rekrutteringsutfordringer innenfor profesjonsbaserte etater som oppvekst og helse, og behovet for arbeidskraft er knyttet til både fagutdannet og høyere utdannet arbeidskraft.

Reaksjon på forslaget om nedleggelse av tilbud ved BVS

Sømna kommune reagerer på forslaget om å legge ned tilbudene innenfor TIP og MK ved Brønnøysund videregående skole. Oppsummert vil vi bemerke følgende:

- Ungdomskullene i vår region vil ikke synke. SSBs befolkningsframskrivninger viser at antallet 16-åringer vil hode seg stabilt de neste 4-5 årene for deretter å øke med 8

prosent i perioden 2021-2026. Snitt-tallet for de neste 10 årene er et 16-årskull på 173 mot 178 for 2016-kullet. Dette alene tilsier at kapasitetsnedbygginger i en region som Sør-Helgeland er et dårlig virkemiddel for å skape en god fremtid i regionen.

- Tilgang på læreplasser er ett av kriteriene for igangsetting eller opprettholdelse av tilbud i regionen. Sømna kommune vil understreke at arbeidslivet i regionen må ta ansvar for at det er tilgang på læreplasser. Oversikten over potensielle lærebedrifter i regionen viser at f.eks TIP bør kunne ivaretas på en god måte, og kommunene skal og må ta sitt ansvar. Sømna kommune har f.eks vedtatt å doble antall lærlinger i kommunale virksomheter. Sømna kommune vil ta initiativ overfor næringsforeninger og Opplæringskontoret på Sør-Helgeland for å bedre tilgangen på læreplasser.
- Ved å fjerne særlig tilbudet innenfor TIP svekkes den yrkesfaglige profilen ved skolen. Dette finner Sømna kommune underlig. Fylkesrådet har tydelig flagget en yrkesfaglig profil. Behovet for fagutdannet arbeidskraft er stort i vår region.
- Vi mener at fagutdannet arbeidskraft er viktig for å opprettholde og styrke konkurransevnen, særlig i de konkurranseutsatte delene av regionens næringsliv. Forslaget i høringsnotatet kan, slik vi ser det, ha en kontraproduktiv effekt for vår konkurransevne.
- TIP er et tilbud som særlig ivaretar guttene. En betydelig andel av elevene på TIP har for svakt grunnlag til å kunne klare seg godt på andre studieprogram. Sømna kommune finner derfor at nedlegging av TIP er en svekkelse av den sosiale profilen i BVS sin portefølje.
- Nedleggingsforslaget for MK er også beklagelig. På kort tid er både DH (design og håndverk) lagt ned og MK foreslås nå lagt ned. Etter Sømna kommunes oppfatning er det viktig at vi i vår region kan tilby både studieforberevende og yrkesfaglige utdanningsprogram samt tilbud som er rettet mot kreativt anlagte elever, dette i en region med et meget rikt kulturliv.
- Nordland fylkeskommune svekker gjennom dette forslaget skolens evne til å være en motor og bidragsyter i regional utvikling. Dette oppfatter vi er på tvers av fylkeskommunens egen erklærte politikk.

Avslutningsvis vil Sømna kommune peke på at nedleggingsforslagene i sum har effekter som er negative for regionen. Forslagene virker forhastede og etter vår mening ikke tuftet på en balansert utformet og fremtidsrettet skolepolitikk for alle regioner i fylket vårt.

Vi ber fylkesrådet og fylkestinget bidra til at tilbudene ved BVS opprettholdes og videreutvikles til regionens beste, ikke til skade for regionen.

Med vennlig hilsen

Andrine Solli Oppegaard
Ordfører Sømna kommune
Leder Sør-Helgeland regionråd

Øystein Johannessen
Rådmann Sømna kommune
Leder rådmannsutvalget på
Sør-Helgeland

Rett utskrift fra protokoll.

Utskrift sendes: Kommunene på Sør-Helgeland
Fylkesråd for utdanning Nordland
Brønnøysund videregående skole